

RAADSVOORSTEL

Datum 17 september 2019	Raadsvergadering 16 oktober 2019	Age
-----------------------------------	--	------------

Programmaveld Verkeer, vervoer en waterstaat	Portefeuillehouder C. de Ruijter
--	--

Wettelijke basis Artikel 149 Gemeentewet.

Onderwerp

Vaststellen Havenverordening Papendrecht 2020

Gevraagd besluit

1. De Havenverordening Papendrecht 2020 vast te stellen.

Inleiding

In de gemeenten Amsterdam, Rotterdam, Velsen, Zaanstad, Beverwijk, Dordrecht, Zwijndrecht, Papendrecht, Vlaardingen, Schiedam en Maassluis wordt het nautisch beheer uitgeoefend door de Havenmeester van Amsterdam of de Havenmeester van Rotterdam. Vanuit die Havenmeesters is de wens geuit om zoveel als mogelijk gezamenlijk op te trekken om tot gelijklopende regelgeving in de havens in die gemeenten te komen. Dit vanuit de gedachte om het voor de omgeving en voor de klanten van deze zeehavens eenvoudiger en duidelijker te maken, wanneer zij de havens bezoeken (zij hebben dan niet telkens met andere regelgeving te maken). En vanuit de gedachte om interne efficiency te realiseren door onder andere kennisuitwisseling tussen de havens te bevorderen.

Door de divisies havenmeester van Amsterdam en Rotterdam is gewerkt aan de herziening van de Havenverordening Papendrecht 2019 (verder: Havenverordening) voor zowel het Noordzeekanaalgebied als de regio Rotterdam/Drechtsteden. Hiervoor hebben de Havenverordeningen een grondige wijziging ondergaan en zijn waar mogelijk de artikelen voor beide verordeningen gelijklopend gemaakt.

Zo wordt het makkelijker en duidelijker voor zowel de omgeving als de klant als een schip één van de havens in Amsterdam, Rotterdam, Velsen, Zaanstad, Beverwijk, Dordrecht, Zwijndrecht, Papendrecht, Vlaardingen, Schiedam of Maassluis aandoet. Ook wordt zo voorkomen dat er verschil optreedt in interpretatie van regelgeving omtrent de veiligheid op en rond het water tussen beide regio's. De havens van Zeeland en Groningen hebben eveneens de wens uitgesproken zich te willen aansluiten.

In de loop der jaren is de uitvoering van de Havenverordening in beide havens door allerlei ontwikkelingen op onderdelen steeds ingewikkelder geworden. In deze herziening is daarom gestreefd naar vereenvoudiging van regelgeving, zonder dat dit ten koste gaat van de veiligheid in de haven. De Havenverordening is verbeterd door herformulering en inhoudelijke afstemming. Tevens biedt de Havenverordening meer flexibiliteit voor betere en schonere technieken door een algemene ontheffings- en vrijstellingsregeling op te nemen (en niet meer per artikel).

Dit zijn de belangrijkste wijzigingen van de nieuwe Havenverordening:

- er wordt wanneer mogelijk eenvoudig taalgebruik gebruikt;
- artikelen die hetzelfde doel hebben, zijn samengevoegd;
- een gelijkwaardigheidsvoorschrift (ontheffings-, vrijstellingsregeling) is opgenomen, waardoor flexibel

- ingespeeld kan worden op onder andere betere en schonere technieken;
- er is een scheepsenergieparagraaf toegevoegd voor bestaande, nieuwe en toekomstige brandstoffen die in overeenstemming is met de Europese Havenverordening;
- waar andere wetgeving zoals het Binnenvaartpolitiereglement of transportregelgeving hetzelfde regelt als de Havenverordening, zijn artikelen weggehaald om onduidelijkheden te voorkomen;
- alles is geregeld in één document, de Havenverordening;
- de toonzetting van de artikelen is ingestoken vanuit de activiteit die is toegestaan in plaats van vanuit het verbod (de huidige verordening en het reglement kennen veel verboden).

Beoogd effect

Een nieuwe Havenverordening voor de gemeente Papendrecht.

Argumenten

1.1 Een nieuwe Havenverordening is wenselijk.

De Havenverordening is van tijd tot tijd onderwerp van vernieuwing en verbetering door nieuwe ontwikkelingen, technieken en inzichten. De Havenverordening bestaat al tientallen jaren en is in de loop van de tijd door allerlei ontwikkelingen steeds aangevuld met nieuwe regels, waardoor het een omvangrijk document is geworden dat zich niet eenvoudig laat lezen. Bij elke nieuwe ontwikkeling is het document omvangrijker geworden en daardoor minder makkelijk toegankelijk en leesbaar.

Voor de herziening van de Havenverordening is daarom rekening gehouden met flexibiliteit om in te kunnen spelen op de transitie in marktontwikkelingen. Ook is rekening gehouden met de duidelijkheid voor publieke stakeholders zoals omgevingsdiensten en gemeenten en voor klanten over het gebruik van de haven en de ontwikkelmogelijkheden. Tevens is er gestreefd naar minder administratieve lasten op basis van de Havenverordening voor zowel de klanten als voor de handhavers.

Verder is tegemoet gekomen aan de wens van het Openbaar Ministerie om met de verordening een basis te leggen voor mogelijke strafrechtelijke vervolging.

In Bijlage 1 Toelichting Havenverordening Papendrecht 2020, zijn de belangrijkste wijzigingen opgesomd.

1.2 Is opgesteld i.s.m. stakeholders.

Bij de totstandkoming van de artikelen is nauw overleg geweest met publieke en private stakeholders zoals brancheorganisaties (BLN/Schuttevaer, Centraal Bureau voor de Rijn- en Binnenvaart, Algemene schippers vereniging, Koninklijke Reders Vereniging Nederland, Deltalinqs, ORAM), agentschappen (Vereniging van Rotterdamse Cargadoors) en terminals.

Ook is een groot aantal publieke stakeholder bij het project betrokken zoals veiligheidsregio's, milieudiensten, politie, Openbaar Ministerie, het Nederlands Loodswezen en natuurlijke alle betrokken gemeenten.

Gedurende het project zijn consultatie bijeenkomsten gehouden voor de private en publieke stakeholders. Deze zijn gehouden tijdens het maakproces van de verordening en na de inspraakronde (om de stakeholders te laten weten wat met de reacties is gedaan).

Kanttekeningen

Financiën

Het vaststellen van de nieuwe Havenverordening heeft geen financiële gevolgen voor de gemeente. De kosten die worden gemaakt (communicatie en opleiding), worden gedragen door het Havenbedrijf Rotterdam.

Uitvoering

De Havenverordening wordt uitgevoerd door het Havenbedrijf Rotterdam N.V.

Communicatie

Na de besluitvorming zal breed worden gecommuniceerd aan publieke en private stakeholders, brancheorganisaties en de havengemeenschap over het in werking treden van de Havenverordening en de wijzigingen. Uiteraard zal de Havenverordening worden gepubliceerd in het gemeenteblad, de Staatscourant en via Overheid.nl.

In het Papendrechts Nieuwsblad een publicatie (kort) dat er een nieuwe Havenverordening is.

Ingangsdatum van de Havenverordening is 1 januari 2020.

Duurzaamheid

De Havenverordening geeft meer flexibiliteit om nieuwe, milieuvriendelijker, technieken toe te passen zoals voor het schoonmaken van schepen en het afvangen van emissies. Daardoor is de Havenverordening ook toekomstbestendig.

Om flexibel in te kunnen spelen op nieuwe en schone brandstoffen, worden in de nieuwe paragraaf 8 van de Havenverordening regels opgenomen over het bunkeren van brandstoffen of energiebronnen en het aan boord brengen van hulpstoffen die nodig zijn voor de aandrijving of het hulpbedrijf van een schip. In de huidige verordeningen zijn bunkeractiviteiten van conventionele brandstoffen en LNG apart geregeld. In de nieuwe verordening worden deze, maar ook andere brandstoffen en hulpstoffen gereguleerd op drie niveaus: het verstrekken van een vergunning, het aanwijzen van locaties en het stellen van voorwaarden aan de operationele veiligheid.

Door de brandstoffen niet meer specifiek te benoemen, is deze paragraaf toekomstbestendig en kan ingespeeld worden op nieuwe ontwikkelingen op het gebied van schone brandstoffen. Dit gebeurt door eisen te stellen aan de leveranciers van bijvoorbeeld nieuwe schone brandstoffen door middel van een bunkervergunning of een hulpstoffenvergunning. De vergunningen zijn hiermee in lijn met de minimumeisen die de Europese zeehavenverordening hier voorschrijft.

Alle relevante stukken zijn voor u ter inzage gelegd.

Burgemeester en wethouders van Papendrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

R. van Netten

A.J. Moerkerke

Bijlagen

1. Toelichting Havenverordening Papendrecht 2020.
2. ontwerp raadsbesluit

Bijlage 1

Toelichting Havenverordening Papendrecht 2020, per paragraaf.

Hieronder worden de belangrijkste wijzigingen van de nieuwe Havenverordening opgesomd, in zijn algemeenheid en per paragraaf. Voor een meer inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij de Havenverordening.

Algemene toelichting

- Om zo duidelijk mogelijk te zijn en de tekst goed leesbaar te maken, is zoveel mogelijk eenvoudig taalgebruik gebruikt. Door juridische formuleringen te vermijden, ontstaan er kortere zinnen die makkelijker leesbaar zijn. Door het eenvoudige taalgebruik zijn de teksten ook beter te vertalen, aangezien een groot deel van de klanten de Engelse of Duitse versie van de verordening leest.
- Door artikelen die vrijwel hetzelfde regelen samen te voegen, ontstaan minder artikelen. Een voorbeeld is het verbod op roken, vonkvorming en open vuur in een petroleumhaven. Door deze bepalingen samen te voegen, ontstaat nu één artikel in plaats van twee.
- Als er in andere wetgeving zoals de Arbowet, het Binnenvaartpolitiereglement, transportregelgeving of in het omgevingsrecht al bepalingen zijn opgenomen die dezelfde activiteit regelen, zijn deze bepalingen uit de Havenverordening gehaald. Dit voorkomt onduidelijkheid in de handhaving, en maakt het eenvoudiger de wet na te leven en te handhaven.
- Waar nu veel artikelen beginnen met een verbod, staat in de nieuwe verordening juist de toegestane activiteit centraal, mits het schip zich aan de gestelde regels houdt.

Toelichting paragraaf 1

Paragraaf 1 bevat de algemene regels van de Havenverordening. Nieuw in deze paragraaf is dat in artikel 1.9 een gelijkwaardigheidsvoorschrift is opgenomen. Van ieder verbod/gebod in de verordening is een ontheffing mogelijk als de activiteit niet in strijd is met wat door het verbod/gebod wordt beschermd of als de activiteit dat doel even goed beschermt of zelfs beter.

De aanvrager moet daarbij aantonen dat alle doelen van de Havenverordening gelijkwaardig zijn beschermd of zelfs beter met de activiteit die hij wil uitvoeren. Hierdoor ontstaat meer flexibiliteit om nieuwe, milieuvriendelijker, technieken toe te passen zoals voor het schoonmaken van schepen en het afvangen van emissies. Daardoor is de Havenverordening ook toekomstbestendig.

De beslistermijn om op een toestemming te besluiten, is verruimd naar acht weken. Hoewel in de regel aanvragen om bijvoorbeeld ontheffingen binnen enkele uren door het Haven Coördinatie Centrum worden afgehandeld, bleek in de afgelopen jaren de beslistermijn van vier weken voor complexe zaken, zoals het verlenen van vergunningen voor sjobedrijven of een erkenning voor een bootliedenorganisatie, te krap. Gelet daarop wordt voorgesteld aan te sluiten bij de redelijke termijn van acht weken zoals die ook is vastgelegd in bijv. de Awb en de APV.

Nieuw in deze paragraaf is dat een schipper ook een digitale kopie van een ontheffing aan boord mag hebben. Op deze wijze is het niet meer nodig om de papieren versie aan boord te hebben, maar kan een ontheffing bijvoorbeeld ook op een telefoon aan een toezichthouder worden getoond.

Ook nieuw is de mogelijkheid dat de Havenmeester kan aangeven op welke wijze meldingen aan hem moeten worden doorgegeven. Door niet meer in de verordening te omschrijven via welke kanalen een melding moet worden gedaan (voorheen: fax, telefoon, VHF en e-mail) kan makkelijk worden ingespeeld op nieuwe ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld het gebruik van apps om meldingen eenvoudig door te geven.

Toelichting paragraaf 3

Waar voorheen in de tekst van de verordening werd aangewezen waar bepaalde type schepen (zoals pleziervaart) niet mochten komen, worden de gebieden waar dit soort schepen niet mogen komen, nu in artikel 3.2 aangewezen in aanwijzingsbesluiten. Dit heeft als voordeel dat kan worden ingespeeld op nieuwe ontwikkelingen (bijv. gebieden waar pleziervaartuigen wel mogen komen) en alle regels over waar schepen toegestaan zijn, in één aanwijzingsbesluit staan.

In artikel 3.11 is nieuw opgenomen dat het college aan een ligplaats een operationele ruimte kan toewijzen. Dit is een in drie dimensies (lengte, breedte en diepte) afgebakend waterperceel, waarbinnen schepen ligplaats kunnen nemen om hun activiteiten uit te voeren. Het tweede lid spreekt over nautisch gebruik, daaronder wordt bijvoorbeeld verstaan de wijze waarop een schip moet worden afgemeerd of de kielspeling.

In artikel 3.12 is nieuw opgenomen dat het college maatregelen kan opleggen aan schepen die door de eigenaar worden onttrokken aan het economisch verkeer (worden "opgelegd"), of aan schepen waar beslag op wordt gelegd. Dit artikel biedt de mogelijkheid om doeltreffende maatregelen op te kunnen leggen aan de kapitein, schipper of exploitant van het schip om de ordening, veiligheid of het milieu ten aanzien van het

schip en haar omgeving blijvend te waarborgen. Te denken valt aan het voorschrijven van een minimum aan bemanningssterkte.

Toelichting paragraaf 4

Als schepen werkzaamheden verrichten aan het schip mag dit onder voorwaarden. Deze voorwaarden zijn in artikel 4.5 verruimd ten opzichte van de vorige verordening. Zo mogen werkzaamheden nu 7 x 24 uur aaneengesloten plaatsvinden in plaats van drie dagen. Ook is verplichte melding aan de havenmeester dat werkzaamheden worden verricht, afgeschaft. In de praktijk bleek dat de Divisie Havenmeester meer schepen op werkzaamheden controleerde dan dat er meldingen werden gedaan, waardoor geconstateerd is dat het houden van toezicht meer effectief is, dan het laten doen van een melding.

In artikel 4.7 zijn de regels met betrekking tot het omgaan van lading die in het buitenland is ontsmet gewijzigd. Schepen met losgestorte bulk lading die nog een te hoge concentratie ontsmettingsmiddel hebben in de lading dienen, wanneer zij de haven inkomen, te handelen overeenkomstig het door het college vastgestelde plan van aanpak. Dit plan van aanpak beschrijft, gedurende de periode dat de lading onvoldoende vrij is van ontsmettingsmiddelen, de te treffen maatregelen om met name de veiligheid en het milieu op het schip en voor de omgeving te waarborgen.

In verband met veranderende regelgeving mogen binnenschepen sommige stoffen binnenkort niet meer aan de atmosfeer afstaan. Als alternatief kunnen dan ontgasvoorzieningen worden gebruikt. Artikel 4.10 regelt dat een mobiele ontgasvoorziening, die niet onder een omgevingsvergunning valt, alleen mag worden gebruikt met een vergunning van het college. De eisen die het college stelt aan door dergelijke bedrijven gebruikte ontgasvoorzieningen sluiten zoveel als mogelijk aan bij de eisen die voor een walinstallatie worden gehanteerd.

In artikel 4.13 wordt het verbod opgenomen om met bijvoorbeeld een tankwagen op een kade een schip te bevoorraden met brandstof of scheepsafval in te zamelen. Wat voorkomen moet worden is dat milieugevaarlijke stoffen op de kade en in de bodem terecht komen. Dit soort overslag is alleen toegestaan op plaatsen die daarvoor geschikt zijn, bijv. bij een inrichting met een vloestofdichte vloer.

Toelichting paragraaf 5

In paragraaf 5 staan de aanvullende regels die in een petroleumhaven gelden. Een petroleumhaven is een havenbekken of een gebied waar aanvullende (veiligheids)eisen gelden in verband met de overslag van gevaarlijke stoffen. Zo is open vuur in deze gebieden verboden en mogen alleen die schepen in deze gebieden komen, die daar geschikt voor zijn en/of met een doel daar moeten zijn.

Ten opzichte van de vorige verordening is gewijzigd dat de petroleumhavens en -gebieden niet meer in de verordening zelf worden aangewezen, maar door het college. Gebieden waar het petroleumhavenregiem geldt, zijn aan verandering onderhevig en het opnemen in de verordening is gelet daarop niet wenselijk.

In deze paragrafen is een groot aantal bepalingen samengevoegd en vereenvoudigd, zodat deze bepalingen begrijpelijker zijn.

Toelichting paragraaf 6

In deze paragraaf staan regels over de overslag van vloeibare gevaarlijke of schadelijke stoffen in bulk. In artikel 6.2 is opgenomen dat bij de overslag van bepaalde stoffen een controlelijst moet worden gebruikt en dat de overslag volgens de voorwaarden in die lijst moet plaatsvinden. Er wordt in dit artikel verwezen naar internationaal vastgestelde controlelijsten. Deze controlelijsten worden wereldwijd gebruikt.

Toelichting paragraaf 8

Om flexibel in te kunnen spelen op nieuwe en schone brandstoffen, worden in de nieuwe paragraaf 8 regels opgenomen over het bunkeren van brandstoffen of energiebronnen en het aan boord brengen van hulpstoffen die nodig zijn voor de aandrijving of het hulpbedrijf van een schip. In de huidige verordeningen zijn bunkeractiviteiten van conventionele brandstoffen en LNG apart geregeld. In de nieuwe verordening worden deze, maar ook andere brandstoffen en hulpstoffen gereguleerd op drie niveaus: het verstrekken van een vergunning, het aanwijzen van locaties en het stellen van voorwaarden aan de operationele veiligheid.

Door de brandstoffen niet meer specifiek te benoemen, is deze paragraaf toekomstbestendig en kan ingespeeld worden op nieuwe ontwikkelingen op het gebied van schone brandstoffen. Dit gebeurt door eisen te stellen aan de leveranciers van bijvoorbeeld nieuwe schone brandstoffen door middel van een bunkervergunning of een hulpstoffenvergunning. De vergunningen zijn hiermee in lijn met de minimum-eisen die de Europese zeehavenverordening hier voorschrijft.

Toelichting paragraaf 14

Deze verordening kent naast een aantal verbodsbepalingen, ook een aantal gebodsbepalingen. Om ervoor zorg te dragen dat deze geboden moeten worden nageleefd en niet naleving van de geboden strafbaar is, is artikel 14.1 opgenomen.

De bevoegdheid van toezichthouders om andere plaatsen dan woningen te betreden volgt uit de Algemene wet bestuursrecht. Artikel 14.4 regelt in aanvulling daarop het binnentreden van woningen, zonder toestemming van de bewoner. Als wel toestemming wordt verleend gelden de voorschriften van de Algemene wet op het binnentreden. Er is dus altijd nog een machtiging van het bestuursorgaan nodig voordat een woning kan worden binnengetreden.

Dat de gemeenteraad bevoegd is om personen aan te wijzen die zonder toestemming mogen binnentreden volgt uit artikel 149a Gemeentewet. Het gaat om personen die belast zijn met het toezicht op de naleving of de opsporing van overtreding van voorschriften die strekken tot handhaving van de openbare orde of veiligheid of de bescherming van het leven of de gezondheid van personen.